

DẤU ẤN ĐÔ THỊ HÀ NỘI - HUẾ - SÀI GÒN XƯA QUA NGHỆ THUẬT ỨNG XỬ BẢN ĐỊA

Ngô Minh Hùng

Trường Đại học Văn Lang

Email: hung.nm@vlu.edu.vn

Ngày nhận bài: 17/6/2021; ngày hoàn thành phần biên: 17/6/2026; ngày duyệt đăng: 22/6/2021

TÓM TẮT

Nhiều năm qua, khái niệm di sản văn hóa (kiến trúc) trong thực tế và nghiên cứu học thuật được phổ cập tương đối rộng rãi. Ở nước đang phát triển, khi đề cập đến bảo tồn dấu ấn (trong) đô thị, nhà quản lý đô thị liên tưởng tới công tác trùng tu một công trình văn hóa, lịch sử, tín ngưỡng (hay) kiến trúc cổ... Tuy nhiên trong thực tế, nhiều công trình đã được bảo tồn khá thành công ở Việt Nam; song hình ảnh, nét đặc trưng của nơi chốn đó dần biến dạng và bị phá vỡ bởi nhiều nguyên nhân. Vì thế, với cách tiếp cận mới mẻ hơn về nghiên cứu mối quan hệ tương tác giữa con người với môi trường di sản (vật thể) cho thấy sự cần thiết chuyển dịch tư duy về nhận diện dấu ấn đô thị trong chính cộng đồng trước quá trình đô thị hóa mạnh mẽ tại đô thị đại diện vùng-miền như đô thị Hà Nội, Huế và thành phố Hồ Chí Minh là rất cần thiết. Tìm hiểu thêm về khu 36 phố phường, phố Gia Hội- Chợ Dinh và Sài Gòn xưa, không những thấy rõ “những dấu ấn nơi chốn” được trải nghiệm thông qua mối tương tác gìn giữ tiềm ẩn mà còn nắm bắt được quá trình biến đổi và giải nghĩa sự hình thành cấu trúc liên quan. Bài viết làm rõ một số nền tảng cốt lõi tạo dựng dấu ấn đô thị bản địa. Đây là cơ sở cho các nhà đô thị tiếp cận, xây dựng chương trình bảo tồn di sản văn hóa tích hợp với phát triển đô thị bền vững.

Từ khóa: bảo tồn di sản, đô thị di sản, nơi chốn, nghệ thuật ứng xử.

TRACE OF OLD HANOI - HUE – SAIGON THROUGH INDIGENOUS BEHAVIOR-ARTS

Ngo Minh Hung

Van Lang University

Email: hung.nm@vlu.edu.vn

ABSTRACT

Over the years, the concept of cultural heritage (architecture) is widely practiced in reality and academic researches. In developing countries, urban managers have paid more attention on restoring a cultural, historical, religious relic (or) an old architectural building when dealing with trace preservation in the urban context. As a matter of fact, many constructions have been successfully conserved in Vietnam. In parallel, the image and unique characteristics of those places are gradually being distorted and destructed due to various reasons. Moreover, studying affordances between users and physical heritage environment figures out awareness transition of recognizing cities' trace is really necessary within the community under strong urbanization process in Hanoi, Hue and HCMC respectively. Further understanding of 36 Old Streets quarter, ancient Gia Hoi-Cho Ding and old Saigon, not only clearly indicates "the place's trace" via practical experience of hidden conservational activities but also grasping such changing process and interpretation of its city structure. The paper aims to clarify such fundamental foundation making a trace of local city. This is the ground for urban managers to be approachable, build conservation program on cultural heritage, which is integrated into sustainable city development accordingly.

Keywords: city heritage, cultural heritage preservation, heritage city, place.

Ngô Minh Hùng sinh năm 1975 tại Hà Nội. Ông hoàn thành chương trình Post-Doc tại Đại học Deakin (Úc, 2015), Tiến sĩ khoa học tại Đại học Quốc gia Singapore (2009), Thạc sĩ khoa học tại Học viện Công nghệ Châu Á (AIT) Thái Lan (2001) và Kiến trúc tại Đại học Xây dựng Hà Nội (1997). Hiện nay ông công tác tại Trường Đại học Văn Lang.

Lĩnh vực nghiên cứu: Bảo tồn Di sản văn hóa, Môi trường, Kiến trúc và Quy hoạch